افغانستان اسلامي امارت

لوړوزده کړو وزارت

غزني پوهنتون

اقتصاد پوهنځی

او مالي نظام ځانکړتیاوي

(ند)

،احمد،عبيد الله،منيب الرحمن،وحدت الله،عبد الحليم او زاهد الله

حمد،سيف الله اومنصور احمد

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

پیلیزه

1

❖ اسلامي اقتصادي او مالي نظام په رښتینو انساني ارزښتنو ولاړ دی چې له نورو نظامونه سره مختلف تفاوتونه لري چې داسلامي اقتصادي او مالي نظام ځینې مهمې ځانګړتیاوې په لاندې ډول دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

2

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱. د عقيدې سره تړاو

د اسلامي اقتصادي او مالي نظام لومړنی ځانګړتيا د
توحيد(يوپرستي) له عقيدې سره تړاو لری.
ځکه عقيده په فوق العاده ډول د انسانانوپر
پريکړو ،کړووړو،اخلاقواو اقتصادی راکړو ورکړو
باندې خپل اغيز لری.

(c) ketabton.com: The Digital Library

- مسلمان په دې باور لری دا چې د شتمنیو په شمول د ټولې نړی ربښتنی مالک الله سبحانه وتعالی دی او یواځې او یواځې الله سبحانه وتعالی د تل لپاره ژوندی او له هغه سبحانه وتعالی څخه پرته هر څوک او هر څه د دې نړی پر مخ فنا کیږي.

نو ځکه د انسانانو اقتصادي او مالي راکړې ورکړې باید د الله تعالی سبحانه وتعالی دلاربښوونو سره سمې تر سره شي تر څو دمادي کټو سره سره معنوي ارزښتونه هم په پام کې نیول شوي وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲.عبادتي بنه

څرنګه چې د اسلام مبارک سپيڅلي دين د انسان د ژوند ټول اړخونه تر پوښښ لاندې راوستي دي،

هر هغه ژوند ،له خلکو سره تعامل،متقابل احترام،اقتصادي راکړې ورکړې او داسې نور چې د الله تعالی له احکامو سره تر سره شي عبادت ګڼل کيږي او الله تعالی به انشاالله نوموړي انسان ته په دنيوي ژوند کې رواني اطمنان ورکوي او په آخرت کې به يې جنت ورپه برخه کوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

❖نو ټولې هغه اقتصادي چارې چې د اسلام د سپڅلي دين د لاربښوونوپه رڼا کې ترسره شي،عبادت دي کوم چې د انسان د پيدايښت اصلي موخه ده،چې په هکله يې الله تعالی په قرآن کريم کې داسې فرمايي:

وَ مَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَ الْاِنْسَ اِلَّا لِيَعْبُدُوْ(۵۶)

ترجمه:او ما پيری او انسان نه دی پيداکړی مګر د دې لپاره چې زما عبادت وکړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۳.له اخلاقوسره تړاو

څرنګه چې د اسلام سپیڅلي دین د انسان د ژوند مکمل نظام تشکیلوي،د سوداګریز چاپیریال په شمول تل د نیکمرغي ټولنې د جوړولوکوښښ کوي نوځکه انسان ته لارښونه کوي چې خپلې ټولې اقتصادي راکړې ورکړې سل په سلو کې د خیانت،دوکې او درغلی څخه پاکې تر سره کړي.

- ❖ که چیرې مونږ په خپلو معاملاتوکې د رښتینولې څخه کار واخلونه تنها چې مونږ به د الله تعالی د اجر څښتنان شو بلکې پیرودونکي به زمونږ د کاروبار په وړاندې وفادار پاتې شي او زمونږ د کاروبار ارزښت به لوړشي بیدون له دې څخه چې مونږ د مارکیټینګ لوړ لګښتونه ادا کړو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

❖د ښو اخلاقو د اهمیت په هکله د انسانیت ستر لارښود حضرت محمد (ص) فرمایلي:
په حقیقت کې زه ددې لپاره الله تعالی رالیږلی یم چې د نیکو اخلاقو تکمیل وکړم.

❖ همدارنګه بل ځای یې ویلي دی چې:
ستاسو په کورنیو کې بهترین هغه څوک دي چې د ښو اخلاقو څښتنان وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۵.ذاتي رقابت:

اسلامي اقتصادي نظام د ذاتي رقابت پر بنسټ کار کوي، په اسلامي اقتصادي نظام کې تولي کړني د اسلامي ارزښتونو په رڼا کې تر سره کيږي.

❖په اسلامي اقتصادي نظام کې تولي کړني په داسې ډول ترسره کيږي چې هم مادي کټه ولري او هم معنوي کټه ولري، چې ددغه کړني په بدله کې الله تعالی هم په دنیا کې د هغې بدله ورکوي او هم په آخرت کې .

❖د اسلام سپيڅلي دين انسان ته لارښوونه کوي چې تل خپل معاملات په غوره ډول تر سره کړي او يواځې د خپل ځان سوچ ونه کړي بلکې د ټولنې د ښيګڼې لپاره کار وکړي .

❖دلته انسان يوازې خپلې ګټې په نظر کې نه نيسي بلکې د ټولنې ګټو ته هم پاملرنه کوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۵.متوازن ثبات او اقتصادي وده

اسلامي اقتصادي او مالی نظام د ثابتو او محکمو اصولوپر بنسټ کارکوي،هغه اصول چې د وخت او ځای په بدلیدو سره بدلون نه مومي.
خو د نوموړو اصولود تطبیق او تعمیل بڼه د وخت او ځای په بدلیدو سره د انسان له نووغوښتنو سره سم بدلون موندلی شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

❖ داسلامي اقتصادي او مالی نظام
هغه اصول چې د وخت اوځای په
بدليدو سره بدلون نه مومي په
لاندې ډول دي:

١.د شتمنيو او اقتصادي زیرمو
رښتینی څښتن الله تعالی دی او انسان
یوازې د ځمکي پر مخ د خلافت دنده
تر سره کوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲.په اسلامي ټولنه کې هر څوک حق لري چې
خپلې بنيادي اقتصادي اړتياړې ترلاسه کړي.
۳.د مسلمانانو د اقتصادي نظام بنسټ ټولنيز
عدالت او ښېګڼه ده.
۴. انفرادی څښتنتوب ته درناوي:
۵.ټول انسانان بايد د ځمکې په اقتصادي
پرمختګ او پراختياکې خپله دنده تر سره کړي.
۶. د توکيو اوخدمتونو په استعمال کې له تعادل
څخه کاراخيستل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۶.د مادي او معنوي اړتیاوو ترمنځ توازن

❖د انسان په لاس جوړ اقتصادي (پانګه ییز او ټولنیز)ماډل تر ډیره په مادي ګټوځرخیږي،
په داسې حال کې چې اسلامي اقتصادي او مالی نظام دواړه مادي او معنوي (د انسان د جوړښت دوه مهم عنصرونه) په پام کې نیسي او هڅه کوي چې د دواړو ترمنځ په داسې ډول توزان وساتي چې د انسان لپاره پوره خوښ او مطمئن ژوند تضمین کړي.

❖هغه اقتصادي هڅې چې د انسان مادي او معنوي اړتیاوې په پآم کې ونه نیسي انسان ته خوښي نه شي ورکولاي او همدا دلیل دي چې چې نن سبا ډیر خلک (سره له دې چې ټولې مادي آسانتیاوې په واک کې لري)له ناخښ ژوند څخه سر ټکوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

❖له بلې خوا يوازې عامه کتو ته پام کول د افرادو د اقتصادي نوبشتونو او لا ديرو هڅو روحيه کمزورې کوي ځکه چې په اقتصادي خوځښتونو کې مناسبه ونډه نه اخلي چې په پايله کې د طبيعي زيرمو څخه نا مناسبه کټه او پخ اقتصادي پرمختګ منځ ته راځي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

❖مونږ باید دواړو(شخصي اوعامه) ګټو ته په پام کې نیولو داسې یوه متوازن اقتصادي پرمختګ ته لاره هواره کړو چیرته چې د ټولنې ټول افراد خپل پوره وس کوي چې په اقتصادي پرمختګ کې خپله لازمه ونډه واخلي.

❖په ورته ډول په اقتصادي اسلامي نظام کې بې وزله د شتمنو پوره ملاتړ له ځان سره لري ځکه په اسلامي نظام کې شتمن د بې وزلو په وړاندې اسلامي مسؤلیت لري.

❖که چیرته د شخصي او عامه ګټو ترمنځ داسې ټکر راشي چې پخلي یې ممکن نه وي،اسلامي اقتصادي نظام عامه ګټو ته لومړیتوب ورکوي او افراد هڅوي چې د عامه ګټو په وړاندې قرباني ورکړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مأخذ

صديق. محمد صديق، (۱۳۹۶هـ ش). د اسلامي اقتصاد او بانکوالي لنډه پېژتدنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

17

پاي

Ppby :Hasibullah"Amini"

(c) ketabton.com: The Digital Library

???

(c) ketabton.com: The Digital Library

له توجو څخه مو نړی مننه

Ppby :Hasibullah"Amini"

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library